

Leiden, 17 juni 2017

Geachte leden van de Coördinatiegroep,

Hierbij sturen we de reactie van onze vakverenigingen ten aanzien van de conceptnotitie. Een aantal vakverenigingen heeft zelf al een reactie ten aanzien van hun vak naar uw organisatie gestuurd. De opmerkingen die wij hebben ontvangen ten aanzien van de vakinhoudelijke kant staan in bijlage 1. Het kan zijn dat een deel van deze reacties al bij u bekend is, maar voor de zekerheid sturen we dit mee.

Verder hebben we aan alle vakverenigingen gevraagd hoe ze het proces van de curriculumvernieuwing beoordelen en wat hun verwachtingen bij de rest van het proces zijn. Elf van de dertien van onze vakverenigingen hebben daarop gereageerd. Hun antwoorden en suggesties zijn hieronder verwerkt.

Alle vakverenigingen willen graag één of meerdere onderdelen van het curriculum vernieuwen. Dat kan zijn ten aanzien van de kerndoelen in het primair onderwijs of het voortgezet onderwijs, de eindtermen van het examenprogramma of een combinatie hiervan. Ook zien de vakverenigingen ruimte voor meer samenhang in het curriculum, waarbij uiteraard de zelfstandige vakken moeten blijven en herkenbaar moeten blijven. Er is wel een verschil in tempo waarin de vakverenigingen curriculumvernieuwing noodzakelijk vinden. Bij sommige vakken is een deel van het curriculum net aangepast, bij andere vakken moet op korte termijn een aanpassing plaatsvinden. Een paar vakverenigingen zijn al voor de aanvang van Onderwijs 2032 met het uitwerken van voorstellen voor een curriculumaanpassing begonnen.

Waar de vakverenigingen dan ook een concreet antwoord op wensen is in hoeverre er ruimte is om op korte termijn de noodzakelijk vernieuwing bij een paar vakken op te zetten en welke tijd er is om voor de langere termijn een aanpassing van het curriculum uit te werken.

Wat in dit kader voor de vakverenigingen ook niet duidelijk is, is op welke manier de curriculumontwikkeling uitgewerkt gaat worden voor de vakken die dat wensen. Is dit binnen of buiten een ontwerpteam?

Een aantal vakverenigingen geeft hierbij in overweging om ook curriculumaanpassingen buiten het format van Onderwijs 2032/Curriculum.nu te faciliteren.

We hebben de besturen van onze vakverenigingen gevraagd of het werken met de nu voorgestelde ontwerpteams tot een goed curriculum kan leiden en daarop zeggen vijf vakverenigingen overwegend ja, vier verenigingen hebben op zijn minst zeer grote twijfel en twee vakverenigingen kunnen zich er min of meer in vinden.

Sowieso moet duidelijker worden wat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor alle betrokkenen zijn, zeker ten aanzien van de opzet en organisatie van de ontwikkelteams. De notitie is hier nu te vaag over, want spreekt slechts over betrokkenheid en informeren van de vakverenigingen. De positie van alle betrokken vakverenigingen in de ontwikkelteams moet dan ook worden vergroot.

Daarbij moet ook duidelijk worden wat de doelstelling en opdracht aan de ontwikkelteams gaat worden.

Onze vakverenigingen waarschuwen hierbij voor te complexe opdrachten als met de betrokkenheid van meerdere vakken en andere organisaties aan een doorlopende leerlijn van primair onderwijs tot het einde van het voortgezet onderwijs gewerkt gaat worden. Ook het vmbo kan hierbij in het gedrang komen. Wat de vakverenigingen ook bepleiten is voldoende tijd om tijdens het proces te kunnen reageren op de tot dan toe gemaakte producten.

Bijna alle vakverenigingen doen het aanbod hun kennis en kunde in te zetten en beschouwen het als een gemiste kans als hier geen gebruik van wordt gemaakt. Bijna alle vakverenigingen vrezen dat dit in de huidige opzet straks wel het geval zal zijn. De vakverenigingen bepleiten dan ook een stevigere rol en een directe vertegenwoordiging in de organisatie die het vervolg gaat organiseren. Deze directe vertegenwoordiging moet daarbij oog hebben voor de verschillen tussen de kernvakken/vakken met een eigen ontwikkelteam en de overige (keuze)vakken. Verder hopen de vakverenigingen op een transparant en waar mogelijk een overzichtelijker proces dan nu lijkt te worden opgezet.

De vakverenigingen die zelf al voorstellen voor een curriculumaanpassing hebben uitgewerkt/aan het uitwerken zijn willen weten wat de status van deze voorstellen is en welke rol deze voorstellen krijgen in het vervolg. Het is daarbij belangrijk om op te merken dat veel vakverenigingen het van oudsher tot hun taak rekenen om een visie op het vak te formuleren en in het verlengde daarvan aan curriculumvoorstellen te werken. In een paar gevallen is hier door een vakvereniging al veel in geïnvesteerd.

Het zou verder helpen als snel duidelijk is op welke manier docenten en vakverenigingen gefaciliteerd gaan worden als ze in ontwikkelteams gaan werken. Vakverenigingen moeten immers binnen hun geplande jaaractiviteiten hiervoor tijd en mensen gaan vrij maken.

Tot slot dient te worden opgemerkt dat de vakverenigingen aangeven mee te willen doen aan de ontwikkelteams, want anders bestaat de vrees dat een vak alleen aan de kant blijft staan.

Maar of de huidige opzet op een redelijke termijn een kwalitatief goed vernieuwd curriculum gaat opleveren is voor bijna alle vakverenigingen zeer twijfelachtig. We menen dit signaal door te moeten geven en hopen dat de bovenstaande bevindingen een betere opzet voor de curriculumontwikkeling gaat opleveren dat recht doet aan de kennis, kunde en ervaring van de vakverenigingen en dat oog heeft voor de verschillende wensen die er op het gebied van curriculumontwikkeling zijn.

Los van deze kritiekpunten begrijpen de vakverenigingen uiteraard het complexe spanningsveld waarbinnen uw organisatie moet opereren en is er zeker waardering voor de contacten die er tot nu toe zijn geweest. Maar dat laat onverlet dat het doel van een goed curriculum voor onze leerlingen voorop staat en dat de daarvoor benodigde opzet en organisatie daaraan ondergeschikt dienen te zijn.

Met vriendelijke groet,

Aad van der Drift
Voorzitter a.i.

Bart Vermeulen
Bestuurslid

